

Genç Kimdir?

Koray Çalışkan
koray.caliskan@boun.edu.tr

Dünyanın en genç ülkelerinden birinde yaşıyoruz. Türkiyelilerin ortalama yaşı 29. Türkiye'nin birçok zenginliği var, ama hiçbiri dinamik, heyecanlı, iyi eğitilmiş gençlerimiz kadar değerli değil. Ülkemizin yurtdışında yabancı sermaye çekmek için kullandığı en önemli etken de gençlerimiz. Çalışan onlar, üreten onlar, memleketin bütün yükünü sırtlanan onlar, en çok sömürülen de onlar. Bu sömürünün sosyo-iktisadi üç ana formu var.

BİR: GENÇ VİCDANIMIZDIR

Öncelikle heyecanlı oldukları için rasyonel karar veremeyecekleri bahanesiyle karar alama mekanizmalarından dışlanıyorlar. Yanlış. Gençler toplumun vicdanıdır. Orta yaşlının kaybedeceği çok şey olduğundan, prensipli davranması güçlenir. Çevremde kırkını geçip prensip lafını duyunca pişmiş kelle gibi sırtan çok tanıdık var. Hatta bazıları kelli felli profesör. Gençler olmasa, balığın başı daha hızlı kokardı.

Gençleri karar mekanizmalarından dışlayan bahaneler eskiden kadınları dışlamak için kullanılırdı. Heyecanlı olduklarından, duygusal olduklarından, annelik içgüdülerine sahip olduklarından vs. rasyonel davranamayacakları düşünülürdü. Ama öyle değil, biliyoruz. Gençlerin kendilerine daha fazla alan açmaları gerekiyor. Öncelikle kendi seslerinden korkmayarak ve bu adaletsiz dünyayı kuran yaşlılara daha az saygı duyarak. Su da, söz de hepimizin.

İKİ: GENÇ EMEKÇİDİR

Emekçiler de işsizler de çok genç. Peki, öğrenciler ne? Geç modern kapitalizm devamlı uzmanlaşma, öğrenme-çalışma rejimine dayalı bir üretim şekline doğru hızla evriliyor. Bu da emek süreçlerini eğitim alanına doğru kaydırıyor. Lafı dolandırmayalım, öğrenci emekçidir. Üniversitede dirsek çürüten genç, aslında çoktan çalışmaya başlamıştır. Siyaset bilimi okuyan bir gencin hayatında bu nokta kolay görünmez. Ama tıbbiyede okuyan bir genci düşünün. Her günü, yıllar sonra üreteceği bir servisin hazırlık anlarıyla doludur. Perküsyon öğrenmesinden, FKBye kadar. Öğrenci, öğrenirken üretir. Emekçidir.

ÜÇ: GENÇ BORÇLUDUR

Şimdi üzerinde hiç durulmayan bir meseleye bakalım: Küresel finans piyasaları paranın alım satım değerinin, spot, vadeli işlemler ve opsiyon piyasalarında el değiştirmesi üzerine kuruludur. Bu çark uzun vadeli borçlanma riskinin kontrolüne dayanır. Günümüzde 50 yıllık borçlanma rejimleri kolayca kurulabilmekte, Fransa Şubat 2005'de 2055'de vadesi dolacak bono çıkardı. 10, 20, 30 yıllık bonoların piyasaları gayet derinlikli ticaret haddine ulaşabilmektedir. Bu piyasalar aslında kuşaklar arası bir borçlanma ilişkisi kurmaktadır. Şu anda 20 yaşındaki bir delikanlı kadın, 50 yaşına kadar boğazına kadar borca batık bir iktisadi rejime hapsolarak yaşar.

Ancak yıllar sonra borcu ödeyecek değeri üretecek kuşakların bu borçlanma rejiminde bir söz hakkı yok. Ayrıca bu borcun ödeneceğine dair inanç tamir edildikçe, borç kontrol altında tutulabiliyor. Ancak bu borçların ödeneceğine dair güven ortadan kalkarsa, borcun riski artıyor, paranın fiyatı yükseliyor ve bu süreci tetikleyecek bir minik krizle finans piyasaları ya çöküyor, ya da borcu emekçilere yükleyen devlet sayesinde tekrar düze çıkıyor. Yani aslında esas riski gençlerin omuzlarına yüklüyoruz, kendimizi de, hayatlarımızı da riske atıyoruz. Ama bu meseleleri kendilerine sormuyoruz.

GENÇSEN

Kadın-Erkek arası asimetrimlerle savaşılan feministler, sınıflararası asimetrimlerle savaşılan sosyalistler ve sendikalar var. Kuşaklararası asimetrimlerle kim uğraşacak? Vicdanımız olan, emekçi olan, ve adına borçlandığımız gençler nasıl örgütlenecek? Bu soruya verilen yanıtlar, Türkiye siyasetinin geleceğini belirleyecek.

Daha gençken hiç sevmediğim bir laf vardı. “Gençler bizim yarınımızdır.” Hadi canım! Senin yarının yaşlılığıdır. Gençler kendilerinin bugünüdür. Bebekler, çocuklar, gençler, orta yaşlılar ve yaşlılar hepsi gününü yaşar. Bu kuşakların arasında işi en zor olanlar gençler.

DİSK’te örgütlü Genç-Sen bu meselelere eğilecek gibi. Yılbaşından hemen önce Ankara’da kurulan bu sendikaya daha yakından bakmalı. Gençlerden öğrenecek çok şey var.